

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 11.3.2015
COM(2015) 117 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Derogări acordate de statele membre în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1371/2007
privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar**

**Aplicarea Regulamentului (CE) nr. 1371/2007 privind drepturile și obligațiile
călătorilor din transportul feroviar:
derogări acordate de statele membre în temeiul articolului 2 din regulament**

INTRODUCERE

Regulamentul (CE) nr. 1371/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar¹ (denumit în continuare „regulamentul”) a intrat în vigoare la 3 decembrie 2009. Scopul regulamentului este de a proteja drepturile călătorilor din transportul feroviar din UE, în special atunci când au loc perturbări ale călătoriei, și de a îmbunătăți calitatea și eficacitatea serviciilor de transport feroviar de călători.

Deși, în principiu, acest regulament se aplică tuturor serviciilor de transport feroviar de călători din UE, el permite statelor membre să acorde derogări în cazul serviciilor naționale de transport feroviar de călători pe distanțe lungi, pentru a facilita aplicarea progresivă a regulamentului. Având în vedere caracterul specific al serviciilor urbane, suburbane și regionale de transport feroviar de călători, regulamentul permite, de asemenea, statelor membre să excludă aceste servicii din domeniul de aplicare al regulamentului.

Prin urmare, articolul 2 din regulament permite statelor membre să acorde derogări de la aplicarea integrală a regulamentului în cazul anumitor servicii:

1. Articolul 2 alineatul (4): serviciile naționale de transport feroviar de călători, pentru o perioadă de maximum cinci ani, reînnoibilă de două ori [cu excepția dispozițiilor de la articolul 2 alineatul (3) din regulament];
2. Articolul 2 alineatul (5): serviciile urbane, suburbane și regionale de transport feroviar de călători [cu excepția dispozițiilor de la articolul 2 alineatul (3) din regulament];
3. Articolul 2 alineatul (6): serviciile de transport feroviar de călători sau călătoriile care se desfășoară în mare parte în afara UE, pentru o perioadă de maximum cinci ani. Această derogare poate fi reînnoită.

Articolul 2 alineatul (7) solicită Comisiei să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport privind derogările acordate de statele membre în conformitate cu articolul 2 alineatele (4), (5) și (6).

I. SITUAȚIA ACTUALĂ PRIVIND DEROGĂRILE

De la intrarea în vigoare a regulamentului, la 3 decembrie 2009, până la sfârșitul primei perioade de cinci ani, la 2 decembrie 2014

În ceea ce privește stadiul general de punere în aplicare a regulamentului, se poate observa că regulamentul este pus în aplicare în mod integral în patru state membre, în timp ce 22 de state membre au acordat derogări, în grade diferite.

¹ JO L 315, 3.12.2007, p. 14.

Raportul va analiza în detaliu situația în ceea ce privește diferitele servicii de transport feroviar de călători furnizate în statele membre.

1. Servicii de transport feroviar de călători exploatare la nivel național (servicii naționale, urbane, suburbane și regionale)

În ceea ce privește modul în care au fost acordate derogările în primii cinci ani, pot fi făcute următoarele distincții între statele membre²:

1) Aplicarea integrală a regulamentului, fără derogări

Numai patru state membre au decis să aplice regulamentul în întregime, fără a opta pentru derogări: *Danemarca, Italia, Țările de Jos și Slovenia.*

2) Derogare privind toate serviciile (naționale, urbane, suburbane și regionale)

Cinci state membre au decis să adopte derogări totale, astfel încât se aplică doar dispozițiile obligatorii menționate la articolul 2 alineatul (3) din regulament³: *Bulgaria, Franța, Irlanda, Letonia și România.*

3) Derogări parțiale

- **Derogări acordate în funcție de tipul serviciului (național sau urban, suburban și regional)**

- *Derogare pentru serviciile naționale, dar nu și pentru serviciile urbane, suburbane și regionale*

Trei state membre au acordat derogări pentru serviciile naționale pe distanțe lungi, dar nu și pentru serviciile urbane, suburbane sau regionale: *Belgia, Republica Cehă și Lituania.*

- *Derogări pentru serviciile urbane, suburbane și regionale, dar nu și pentru serviciile naționale*

Cinci state membre nu au aplicat derogări pentru serviciile naționale (pe distanțe lungi), ci doar pentru serviciile urbane, suburbane și regionale: *Austria, Finlanda, Germania, Luxemburg și Suedia.*

- **Derogări acordate în funcție de tipul cerinței (și anume per articol)**

- *Derogări acordate pentru anumite articole privind anumite servicii*

Belgia a acordat o derogare pentru serviciile naționale pe distanțe lungi numai în ceea ce privește dreptul la informare în timpul călătoriei în temeiul părții II din anexa II la regulament. *Spania* a

² Malta și Cipru nu au servicii de transport feroviar de călători.

³ În conformitate cu articolul 2 alineatul (3), articolele 9, 11, 12, 19, articolul 20 alineatul (1) și articolul 26 se aplică tuturor serviciilor de transport feroviar de călători din UE.

acordat o derogare pentru serviciile naționale pe distanțe lungi numai în ceea ce privește aplicarea articolului 27 privind gestionarea plângerilor.

- *Derogări acordate pentru toate serviciile naționale privind o serie de articole*

Nouă state membre au acordat derogări privind o serie de articole specifice: *Croația*⁴, *Estonia*, *Grecia*, *Ungaria*, *Polonia*, *Portugalia*, *Spania*, *Slovacia* și *Regatul Unit*.

2. Servicii transfrontaliere cu țări terțe

Zece state membre au acordat derogări totale sau parțiale în temeiul articolului 2 alineatul (6) pentru serviciile de transport feroviar de călători sau pentru călătoriile care se desfășoară în mare parte în afara UE: *Bulgaria*, *Croația*, *Estonia*, *Finlanda*, *Grecia*, *Ungaria*, *Letonia*, *Lituania*, *Polonia* și *România*. Acest lucru înseamnă că toate țările care au servicii transfrontaliere cu țări terțe au exclus aceste servicii de la aplicarea regulamentului pe teritoriul lor.

3. Elemente suplimentare

Majoritatea statelor membre care au acordat derogări pentru serviciile naționale pe distanțe lungi au aplicat derogările în ceea ce privește articolele 8, 10, 13, 15, 17 și 18. Majoritatea statelor membre care au acordat derogări pentru serviciile urbane, suburbane și regionale de transport de călători au făcut acest lucru în ceea ce privește articolele 8, 10, 15, 16, 17 și 18. Statele membre nu sunt obligate să ofere o justificare specifică pentru adoptarea derogărilor, dar procesul trebuie să se desfășoare în mod transparent și nediscriminatoriu. Pare evident că au fost acordate derogări în principal în ceea ce privește articolele care pot fi considerate a fi cele mai împovărătoare din punct de vedere financiar, și anume cele referitoare la plățile în avans în caz de accident (articolul 13) și cele referitoare la răspunderea pentru întârzieri, pierderea legăturii și anulări, precum și la rambursare, despăgubiri și asistență (articolele 15, 16, 17 și 18). De asemenea, articolul 8 (privind informarea) și articolul 10 (privind sistemele de informare și de rezervare) ar putea fi considerate împovărătoare sau costisitoare în cazul în care respectarea obligațiilor prevăzute în aceste articole necesită achiziționarea sau reînnoirea materialului rulant sau a sistemelor informatice.

Prezentarea de mai sus arată că utilizarea derogărilor, în special pentru serviciile naționale, a dus la existența, în paralel, a unor drepturi diferite pentru călătorii din transportul feroviar din UE, ca urmare a legislațiilor naționale diferite care se aplică în absența unui set unic de drepturi pentru călătorii din UE. În concluziile la raportul din 14 august 2013 către Parlamentul European și Consiliu privind aplicarea regulamentului⁵, Comisia remarca deja faptul că „utilizarea la scară largă a derogărilor [este] un obstacol serios în calea îndeplinirii obiectivului

⁴ Aderarea Croației la UE a avut loc la data de 1 iulie 2013. Croația a adoptat derogări de la data aderării până la sfârșitul primei perioade de cinci ani în ceea ce privește intrarea în vigoare a regulamentului, adică până la 2/12/2014.

⁵ COM(2013) 587 final, 14.8.2013.

regulamentului”, care constă în îmbunătățirea calității și eficacității serviciilor de transport feroviar de călători. Derogările din statele membre împiedică crearea unor condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile feroviare din întreaga UE. De asemenea, ele privesc călătorii din transportul feroviar de certitudine juridică și îi împiedică să se bucure pe deplin de drepturile de care dispun.

La sfârșitul raportului este inclus un tabel recapitulativ care prezintă situația privind derogările în noiembrie 2014⁶.

II. PERSPECTIVE DUPĂ 3 DECEMBRIE 2014

Raportul analizează, de asemenea, situația viitoare în ceea ce privește aplicarea regulamentului și în special posibilitatea ca statele membre să reînnoiască derogările. Conform informațiilor primite din partea statelor membre, situația nu se va schimba în mod semnificativ după 3 decembrie 2014. Se preconizează că doar cinci state membre vor aplica integral regulamentul, iar 21 de state membre vor continua să acorde derogări în grade diferite.

Statele membre pot să reînnoiască derogările în temeiul articolului 2 alineatele (4) și (6) din regulament, dar sunt obligate să informeze Comisia cu privire la orice prelungire după 3 decembrie 2014. Același lucru este valabil și pentru cele nouă state membre care au optat pentru o perioadă de cinci ani de derogări pentru serviciile urbane, suburbane și regionale în temeiul articolului 2 alineatul (5), cu posibilitatea reînnoirii lor⁷.

În acest context, statele membre au fost întrebat dacă intenționează să reducă sau să reînnoiască derogările⁸.

Din informațiile primite reiese că patru state membre intenționează să reducă numărul de articole pentru care vor fi acordate derogări în cursul următoarelor perioade de cinci ani: *Belgia, Bulgaria, Estonia și Polonia*. În cazul *Belgiei*, această măsură va duce la aplicarea integrală a regulamentului pentru toate serviciile de transport feroviar de călători.

Douăsprezece state membre intenționează să mențină situația actuală privind derogările pentru o nouă perioadă de cinci ani: *Austria, Franța, Finlanda, Germania, Grecia, Croația, Ungaria, Lituania, Letonia, România, Republica Cehă și Slovacia*. *Regatul Unit* a afirmat că intenționează să prelungească derogările existente ca o măsură provizorie și să organizeze consultări și o revizuire în cursul anului 2015, înainte de a decide dacă derogările ar trebui prelungite sau eliminate parțial sau total. *Danemarca, Italia, Țările de Jos și Slovenia* aplică deja regulamentul în întregime.

Suedia, care nu a specificat până acum derogările care ar urma să se aplice serviciilor urbane, suburbane sau regionale, a informat în prezent Comisia că intenționează să aplice derogări pentru serviciile respective cu privire la anumite articole din regulament.

⁶ Lista derogărilor se bazează pe informațiile furnizate de statele membre.

⁷ Bulgaria, Croația, Estonia, Grecia, Ungaria, Irlanda, Letonia, Portugalia și Spania.

⁸ Statele membre care nu au răspuns la acest sondaj informal nu sunt menționate.

Chiar dacă unele state membre nu au notificat încă în mod oficial reînnoirea sau eliminarea derogărilor acordate în temeiul articolului 2 alineatul (7) din regulament, se poate estima că situația privind aplicarea regulamentului în cazul serviciilor naționale de transport feroviar de călători nu va suferi modificări substanțiale după prima perioadă de cinci ani. Aceasta înseamnă că protecția călătorilor în temeiul regulamentului se va îmbunătăți, în cel mai bun caz, doar moderat pentru aceste servicii. Situația este similară și în ceea ce privește serviciile și călătoriile internaționale care se desfășoară în mare parte în afara UE.

În concluzie, se poate afirma că statele membre au acordat derogări extinse în primii cinci ani de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1371/2007 și că se așteaptă doar îmbunătățiri foarte modeste în viitorul apropiat. Mai sunt încă multe de făcut pentru ca să existe condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile feroviare și un nivel ridicat de protecție pentru călătorii din UE.

**Regulamentul 1371/2007 privind drepturile călătorilor din transportul feroviar
ANEXA I Tabel recapitulativ - Informații privind derogările naționale (situația din
noiembrie 2014)**

Țară	Servicii feroviare naționale			Servicii urbane, suburbane și regionale			Servicii feroviare internaționale dincolo de granițele externe ale UE		
	Da		Nu	Da		Nu	Da		Nu
	Derogări	Durată		Derogări	Durată		Derogări	Durată	
Austria			x	Cu excepția dispozițiilor de la articolul 2 alineatul (3), derogările se aplică în cazul articolelor 16, 17, 18 alineatul (4), 28, 15 în legătură cu anexa I titlul IV capitolul II: limite ale costurilor de 80 euro pentru hotel și de 50 euro pentru taxi (nu se aplică în cazul	nelimitată				x
Belgia	Anexa II, Partea II.	5 ani				x			x
Bulgaria	Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	5 ani		Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	5 ani		Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	5 ani	
Republica Cehă	Articolele 8, 10, 17, articolul 18 alineatul (2) literele (a) și (b) și alineatul (3), anexa I articolul 7	5 ani				x			x
Croația	Articolele 13,15,16,17,18,25 și 28	până la 3.12.2014 prelungire posibilă	x	Articolele 13,15,16,17,18,25 și 28	până la 3.12.2014 prelungire posibilă	x	Articolele 13,15,16,17,18,25 și 28	până la 3.12.2014 prelungire posibilă	x
Danemarca			x			x			x
Estonia	Articolele 8, 10, articolul 13 alineatul (2), articolele 15, 16, 17, articolul 18 alineatele (2), (4) și (5), articolul 20	până la 3.12.2014		Articolele 8, 10, articolul 13 alineatul (2), articolele 15, 16, 17, articolul 18 alineatele (2), (4) și (5), articolul 20 alineatul (2).	până la 3.12.2014		Articolele 8, 10, articolul 13 alineatul (2), articolele 15, 16, 17, articolul 18 alineatele (2), (4) și (5), articolul 20	până la 3.12.2014	
Finlanda			x	Legate de serviciile regionale limitate la regiunea metropolitană Helsinki (Helsinki-Kirkkonummi, Helsinki-Karjaa, Helsinki-Vantaankoski, Helsinki-Riihimäki, Helsinki-Lahti și Lahti-Riihimäki) și referitoare doar la articolele 10, 17 și la articolul 18 alineatul (2) literele (a) și (b)	nelimitată		Numai cele legate de serviciile către/din Rusia.	5 ani (până la 12/2014)	
Franța	Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	până la 3.12.2014 prelungire posibilă		Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	nelimitată				x
Germania			x	Articolul 8 alineatul (2), articolele 15 - 18 (modificări), articolul 18 alineatul (2) litera (a), articolul 27 alineatul (3), articolul 28, articolul 29 alineatul (1) prima teză și pentru servicii operate în principal ca urmare a importanței lor istorice sau în scopuri	nelimitată				x
Grecia	Articolele 13, 15, 16, 17, 18 și 28	5 ani		Articolele 13, 15, 16, 17, 18 și 28	5 ani		Articolele 13, 15, 16, 17, 18 și 28 privind serviciile către Serbia, alte țări via foaie Republică iugoslavă a Macedoniei și Turcia	5 ani	
Ungaria	Articolul 8 alineatul (2), articolul 10 alineatele (1), (2) și (4), articolul 17, articolul 18 alineatul (2) literele (a) și (b)	5 ani		Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	5 ani		Articolul 10 alineatele (1), (2) și (4), articolul 18 alineatul (2) literele (a) și (b), articolul 18 alineatul (5), articolul	5 ani	
Irlanda	Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	5 ani		Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	5 ani		nu se aplică		
Italia			x			x			x
Letonia	Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	5 ani		Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	5 ani		Nu se aplică în cazul serviciilor între stațiile situate în Letonia și cele situate în țări terțe.	5 ani	
Lituania	Articolul 8 alineatele (2) și (3) (Anexa II), articolele 13, 21, 22, 23 și 24 nu se aplică	până la 3.12.2014				x	Toate dispozițiile nu se aplică în cazul serviciilor feroviare internaționale, atunci când aceste servicii sunt oferite în afara unui stat membru al UE, incluzând cel puțin o oprire prevăzută	5 ani	
Luxemburg			x	Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	nelimitată				x
Țările de Jos			x			x			x
Polonia	Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolele 4, 5, 7, articolele 8 alineatul (1), articolul 9, articolele 11, 12, 16, 19, articolul 20 alineatul (1), articolul 21 alineatul (2), articolele 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29. Pentru serviciile efectuate cu trenurile: Ekspres, InterCity, Express InterCity, EuroCity și EuroNight – se aplică, de asemenea, articolele 13 și 17	până la 3.12.2014 prelungire posibilă		Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolele 4, 5, articolul 8 alineatul (1), articolul 9, articolele 11, 12, 16, 19, articolul 20 alineatul (1), articolul 21 alineatul (2), articolele 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29.	nelimitată		Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolele 4, 5, 7, articolul 8 alineatul (1), articolul 9, articolele 11, 12, 16, 19, articolul 20 alineatul (1), articolul 21 alineatul (2), articolele 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29. Pentru serviciile efectuate cu trenurile: Ekspres, InterCity, Express InterCity, EuroCity și EuroNight – se aplică, de asemenea, articolele 13 și	până la 3.12.2014 prelungire posibilă	
Portugalia	Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3) precum și de la articolele 8, 10, 13-17, articolul 18 alineatul (2), articolul 20 alineatul (2), articolele 27, 28, precum și articolele 6-14 și 32 din	5 ani		Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3) precum și de la articolele 8, 10, 13-17, articolul 18 alineatul (2), articolul 20 alineatul (2), articolele 27, 28, precum și articolele 6-14 și 32 din anexa I, anexa II,	5 ani			x	5 ani
România	Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	5 ani		Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	nelimitată				
Slovenia			x			x			x
Slovacia	Articolele 8,13, 15, 17, 18, 21, 22, 23, 25, 28	Până la 3.12.2014 Prelungire posibilă		Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	nelimitată				x
Spania	Articolul 27	5 ani Prelungire posibilă		Articolul 10	nelimitată				x
Suedia			x	urmează să se stabilească					x
Regatul Unit	Toate dispozițiile regulamentului, cu excepția celor de la articolul 2 alineatul (3)	5 ani		Servicii pentru care nu s-au acordat licențe în conformitate cu Directiva 95/18/EC. Aceasta înseamnă în principal unele servicii locale care deservesc zone urbane și suburbane.	nelimitată				x

Notă: această listă de derogări se bazează pe informațiile oferite de statele membre și, prin urmare, nu constituie opinia sau angajamentul Comisiei Europene